

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název	Psychoterapeutické využití změněných stavů vědomí v léčbě závislostí
Autor	Alexandra Tomková
Vedoucí práce	Mgr. Aleš Kuda
Oponent práce	Doc. MUDr. PhDr. Kamil Kalina, CSc.

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky	Body
<p>Abstrakt</p> <p>Jsou jasně stanoveny cíle práce případně výzkumné otázky či hypotézy?</p> <p>Jsou popsány hlavní použité metody?</p> <p>Jsou uvedeny hlavní poznatky a jejich praktické implikace?</p>	<p>Postrádá jasné sdělení (0 bodů)</p> <p>Slabá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jeden či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovaných poznatků (1-2)</p> <p>Přiměřená úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí (3)</p> <p>Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace (4-5)</p>	5
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <p>Je zdůvodnění práce logické?</p> <p>Je použita argumentace prezentována standardním způsobem?</p> <p>Byl dosavadní výzkum podroben kritice?</p>	<p>Odůvodnění nebo rešerše chybí (0)</p> <p>Slabá úroveň – význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předešlých výzkumů nebo je přehled omezený pouze na české práce a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená (1-4)</p> <p>Přiměřená úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byl vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno (5-8).</p> <p>Dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů (9-12).</p> <p>Velmi dobrá úroveň – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru (13-16).</p>	17

	Výborná úroveň – argumentace použitá v práci je inovativní a pro obor přínosná (17-20).	
<p>Logika struktury práce</p> <p>Má práce logickou strukturu?</p> <p>Byly zdroje použitých dat (účastníci výzkumu) zvoleny tak, aby minimalizovaly riziko biasu?</p> <p>Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat?</p> <p>Byla velikost vzorku opodstatněná?</p>	<p>Slabá úroveň – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce (0-4).</p> <p>Přiměřená úroveň – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům (5-8)</p> <p>Dobrá úroveň – všechny použité klíčové postupy jsou podrobně popsány. Použité metody odpovídají současné vědecké praxi (9-12).</p> <p>Velmi dobrá úroveň – všechny klíčové použité postupy jsou podrobně popsány. Použité metody jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci (13-16).</p> <p>Výborná úroveň – všechny klíčové použité postupy jsou podrobně popsány. Použité metody jsou inovativní a pro obor přínosné (17-20).</p>	18
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků</p> <p>Jsou závěry prezentovány srozumitelně?</p> <p>Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky?</p> <p>Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce?</p> <p>Jsou závěry korektní?</p> <p>Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení?</p> <p>Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu?</p> <p>Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření?</p>	<p>Slabá úroveň – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků (0-14).</p> <p>Přiměřená úroveň – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce jsou zmíněny některé z jejich hlavních slabých a silných stránek (15-20).</p> <p>Dobrá úroveň – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstruje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření (21-22).</p> <p>Velmi dobrá úroveň – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Interpretace dat je přiměřená s ohledem na alternativní vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů. Je demonstrováno porozumění implikacím práce pro další výzkum nebo opatření (23-25).</p> <p>Výborná úroveň – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření (26-28).</p> <p>Vynikající úroveň – stejně jako u výborné úrovně, diskuse navíc představuje jeden z nejvíce sofistikovaných</p>	26

	postupů/poznatků v oboru (29-30).	
Etické aspekty práce	<p>Slabá úroveň – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů zcela nerespektována či nedostatečně ošetřena (0).</p> <p>Dobrá úroveň – práce dostačujícím způsobem diskutuje etická pravidla a v plné míře ošetřuje zájmy účastníků výzkumu (1-7).</p> <p>Výborná úroveň - etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Práce bere v potaz celý společensko-kulturní dopad práce (8-10).</p>	7 (aplikace kritérií přizpůsobená obsahu práce)
Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce.	<p>Slabá úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním a praktickým problémem nebo není na odpovídající úrovni zpracovaná a vnitřně uspořádána (0-5).</p> <p>Dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru. Práce je zpracována na dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady strukturace textu (6-10).</p> <p>Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem. Je napsána na vysoké akademické úrovni (11-15).</p>	12

Celkové hodnocení úrovně práce

Komentář oponenta (celkové shrnující hodnocení, poznámky)	<p>Využití změněných stavů vědomí v léčbě poruch duševního zdraví nebo pro podporu osobního růstu je fascinující téma a jako pamětníka i aktéra LSD terapie na počátku mé odborné dráhy v prvních letech 70.let minulého století fascinuje i mně. Ne však natolik, abych neměl kritické výhrady vůči předkládané práci.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Teoretická fundace práce je, jak prozrazuje seznam literatury, sice velmi široká, uvádí i podnětné práce zajímavých českých autorů, opomíjí však jiné, kteří se zabývali např. spiritualitou v léčbě závislostí (Nešpor, Těmínová, Kalina), starší práce o LSD (Roubíček; o překladu Learyho nemluvě!) apod. Jako podpora psychoterapie se používala i MDMA. ▪ Chybí kritické zhodnocení možností, mezí a rizik terapeutického využití změněných stavů vědomí; jen okrajově je zmíněna klíčová záležitost jejich začlenění do celkového psychoterapeutického procesu. ▪ Postrádám rovněž bližší souvislosti tématu s psychoterapeutickými směry, protože zdaleka ne vše
--	--

	<p>je transpersonální psychoterapie. Od studentky, která složila na „výbornou“ zkoušku z obecné a speciální psychoterapie, bych v tomto směru očekával více.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Závěrečná reflexe tématu je rovněž příliš stručná a vzdává se např. souhrnného zhodnocení toho, co ukazují jinak vhodně využitě klinické mikro-ilustrace. ▪ Po formální stránce lze autorce vytknout poněkud nedbalou práci s literárními odkazy, která nesplňuje požadavek dohledatelnosti a ověřitelnosti: např. Kalina et al. (2008) nebo Rotgers et al. (1999) jsou rozsáhlé publikace s kapitolami různých autorů – kde to tam člověk má hledat, když není uvedena ani kapitola, ani stránka (a přitom je jinde správný odkaz na jednotlivé autorské kapitoly)? <p>Práce přesahuje obvyklou úroveň bakalářských prací, je inovativní a odvážná. Zdá se, že uvedené výhrady by bylo možné adresovat spíše vedoucímu práce než autorce. Je to však autorka, kdo za svou práci v konečné instanci odpovídá, ví, jak má práce vypadat a podle čeho bude hodnocená. Po několikadenním váhání mezi stupněm „velmi dobrá“ a „výborná“ (což je výše uvedené dilema fascinace a kritičnosti) nakonec volím kritickou polohu a hodnotím stupněm „velmi dobrá“.</p>	
Doplňující otázky k obhajobě	<p>a) Jakými účinnými faktory disponuje využití změněných stavů vědomí v léčbě?</p> <p>b) Jaká mohou být rizika jejich využití?</p>	
Body celkem	70	
Navrhované hodnocení	<i>Práci doporučuji k obhajobě, celkově hodnotím „velmi dobře“.</i>	
Datum	4.června 2011	
Jméno a příjmení, podpis	Doc. MUDr. PhDr. Kamil Kalina, CSc.	